

De aproape optzeci de ani, în comuna Pianu de Sus, județul Alba, la aproximativ 20 km de orașul Sebeș-Alba, a fost adusă din Statele Unite ale Americii o plantă pomicolă într-un ghiveci, care, plantată, s-a aclimatizat, s-a dezvoltat și a fructificat an de an. Numele popular al plantei este Papau (Papau).

Un lăstar provenit din rădăcini (drajon), crescut sub pom, a fost transplantat de un cetățean (Stancu Valer), în grădina sa, încă înainte de război. Tinăra plantă transplantată de acesta, datorită unui ger tirziu, a degenerat și partea aeriană a pierit, dar din partea subterană s-a regenerat, crescând alți trei lăstari care formează trei tulpini viguroase, aproape la fel, doar una este ceva mai groasă și mai înaltă.

Primul exemplar, plantă maternă, este mai umbrat și nu depășește pe progenitura sa decât cu vreun metru în înălțime. Amândouă plantele de papau crescute aici sînt înalte de 5—6 m și cu tulpina groasă, la 1,3 m de la sol, de 8—10 cm diametru, ramificate abundent și cu frunziș bogat, cu frunzele mari, întregi, pieloase, ceea ce le dă aspect de arboraș frumos, decorativ, pe lângă valoarea productivă de fructe.

În anul 1976, luna mai, am început studiarea plantei, aducînd în parcul muzeului Sebeș-Alba un puiet obținut prin drajonare, an în care nu s-a produs nici o modificare. În această perioadă m-am informat despre caracterele botanice, deplasîndu-mă la fața locului, documentîndu-mă asupra solului și microclimatului. Microclimatul zonei Pianu de Sus este alcătuit din dealuri modeste, văi adăpostite, sol brun roșcat de pădure, clima

temperat-umedă, lipsită de curenți reci de aer.

Caractere botanice: Planta studiată-popular Papau, determinată de prof. dr. doc. Iuliu Moraiu, București, în anul 1973, este *Asimina triloba* (L.) Dunal, din familia Annonaceae, înrudită de aproape cu magnoliaceele. Rădăcina este lemnoasă, ramificată, ca întindere corespunde proiecției coroanei, cu tendințe de drajonare. Tulpina este înaltă de 5—6 m, groasă peste 10 cm la 1 metru de la sol, bogat ramificată. Frunzele sînt mari, întregi, pieloase și caduce. Floarea este de tipul 3, cu un ovar superior, avînd un număr variabil de carpele (de la șase în sus), număr de care depinde și numărul fructelor. Florile au un penduncul scurt, puternic, prevăzut, cu perișori abundenți. Interesant este că pe toată suprafața ovarului este un număr nelimitat de stamine, cu filament foarte scurt și antere globuloase. Inițial florile au culoarea verde-aurie, la maturitate culoarea petalelor este maro-vișinie, cu nervațiune bogată și evidentă. Sepalele, în număr de trei, au culoarea verde-pal. Polenizarea se face prin insecte, în special diptere, care sînt atrase de mirosul și culoarea florilor.

Fructul. Gineceul florii este format din numeroase carpele, în cadrul aceleiași flori se dezvoltă numeroase fructe, deci fructul plantei este policarpigen, se abate de la caracterizarea grupei din care face parte, fiind o melonidă, avînd caracteristicile specifice castravetelui. Fructul are diferite forme (cordiformă, rotundă, pișcot etc. prezentînd o culoare verde-gălbui, cu o coajă subțire, foarte parfumată, avînd mirosul de Ananas, Monstera, Mango, Banan (*Musa*) sau parcă mai

Fructe și semințe de
Papau

apropiat, cu pepenele nostru galben, în-deosebi varietatea ananas. Pulpa fructului la maturitate este de culoare gălbuie, foarte dulce, aromată, bogată în vitamine și în special vitamina C, de consistență untoasă.

Semințele sînt de formă și mărime variabilă, de culoare maronie și aspect pie-los, prezentînd un înveliș extern mem-branos. Numărul semințelor variază cu mărimea fructului.

Înmulțirea se face prin puieți, obținuți din drojoni și, în urma observațiilor mele, și prin semințe.

Cultivarea lui necesită teren adăpos-tit, protejat, microclimat blînd, sol im-bunătățit cu îngrășăminte potasice admi-nistrate în timpul iernii.

Tehnica culturii este simplă, nu im-pune lucrări de întreținere speciale, sin-gura lucrare necesară fiind menținerea solului afînat, prin prașile la suprafață și irigarea în caz de secetă.

În anul 1977, deci după un an de stag-nare totală, au început să-i apară pri-mele ramificații, crescînd 0,5 m anual. Creșterea a fost aproape uniformă în fie-care an, ajungînd în anul 1985 la 2,25 m înălțime, an în care a intrat pe rod (al 8-lea an de la plantare).

Primele flori au apărut în ziua de 1 aprilie 1985. Evoluția înfloritului a fost oprită 20 de zile din cauza gerului. La creșterea temperaturii între 18—20 grade C, s-au deschis toți mugurii florali, timp de 7 zile, perioadă în care a avut loc polenizarea și fecundația, astfel încît, la

Pomul exotic Asimina triloba (Papau)

10 mai, toate petalele au fost scuturate, făcîndu-și apariția primele fructe.

Numărul florilor în primul an de rodire a fost de 84, iar fructele rezultate în număr de 430. Interesant este faptul că dintr-o singură floare rezultă 2—9 sau 13 fructe, prinse de o singură codiță. La

coacere, fructele au dimensiuni diferite, în raport cu numărul celor prinse la un loc. Fructele se coc în septembrie și ajung la o greutate cuprinsă între 40—120 grame. Lungimea fructelor variază între 5 și 15 cm, iar grosimea între 5—10 cm. În al doilea an pe rod (1986), numărul florilor a fost de 170, deci dublu față de anul anterior cu predominanță în etajul inferior.

În anul 1987, numărul de flori s-a dublat față de al doilea an pe rod și triplat față de primul an pe rod, ajungând la circa 340 flori, iar etajul superior a fost mai bogat în flori decât etajul inferior. Prima floare a apărut în 5 aprilie 1987, explozia florală totală având loc între 18 și 20 aprilie, ultima floare scuturându-și petalele în 5 mai, din cauza temperaturii scăzute (15—16 grade C). După circa 10 zile apar primele smocuri de frunze, având o dispoziție de protecție a florilor.

Fructele, în faza de formare, au ajuns la un număr de 1000. Din cauza diferențelor bruște de temperatură (15 grade C, alternând cu 38 grade C), fructele au căzut în număr de peste 800, când aveau dimensiunile de 3 cm, lungime și 2 mm, grosime, ajungând la maturitate un număr de aproximativ 200 fructe.

În anul 1988, portul plantei a ajuns la o înălțime de peste 5 m, deci apropiat de cel al plantei mame, care are o vîrstă de aproximativ 80 de ani.

Așa cum am menționat, planta nu suportă extreme continentale exagerate, ceea ce a făcut ca și în acest an numărul

de fructe să se reducă prin cădere la 250 de bucăți.

În urma observațiilor făcute asupra plantei și a condițiilor de mediu, am constatat următoarele:

1. După 11 ani de la plantare, drajonii sînt în număr de 2—4 și continuă să apară în fiecare an din ce în ce mai mulți putînd fi folosiți pentru o nouă cultură.

2. Butașii de drajoni înrădăcinează.

3. Planta se înmulțește și prin semințe, dar durează circa 6—8 luni.

4. Planta poate fi altoită pe gutui tinăr obținut tot din drajoni. Ramurile altoite continuă să vegeteze și să se dezvolte normal, avînd caracterelor speciei de plante *Asimina triloba*.

5. Condițiile favorabile de mediu (teren adăpostit, ferit de curenți reci de aer, expoziție sudică, teren întreținut și îngrășat iarna cu cenușă) au determinat o creștere rapidă, depășind valorile morfologice ale plantei inițiale. Administrînd potasiu sub forma de cenușă, planta a devenit mai rezistentă la ger, cădere și chiar la atacuri de dăunători (aphidae).

6. Perspectivele pomului Papau sînt evidente, planta va putea fi cultivată și la noi în țară pe zone mai extinse. Pomul promite să fie valoros, producător, de fructe bogate în substanțe zaharate și vitamine. Producția anuală în medie poate fi de aproximativ 20—25 kg/plantă.

Pentru o eventuală cultură intensivă propunem plantarea la o distanță de 4 m/4 m, caz în care producția va putea fi evaluată la aproximativ 10 000 — 15 000 kg la hectar.